

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-784/11-S

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Odborné učiliště a Praktická škola, Kladno – Vrapice, Vrapická 53
Sídlo:	Vrapická 53, 277 03 Kladno
IČ:	00 507 601
Identifikátor:	600 021 661
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Ivanou Sedlákovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5
Místo inspekční činnosti:	Odborné učiliště a Praktická škola, Kladno – Vrapice, Vrapická 53
Termín inspekční činnosti:	14. – 17. března 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle příslušných vzdělávacích programů dle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. Zjišťování a hodnocení postupného naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Odborné učiliště a Praktická škola, Kladno – Vrapice, Vrapická 53 (dále škola) je státní příspěvkovou organizací s právní subjektivitou, jejímž zřizovatelem je Středočeský kraj. Jako právnická osoba vykonává činnost ve střední škole, praktické škole a školní jídelně. V této zprávě je hodnocena pouze vzdělávací činnost ve střední škole a v praktické škole. Vzdělávací nabídka školy odpovídá podmínkám, za kterých byla zařazena do rejstříku škol a školských zařízení. Ve sledovaném období tří let došlo k rozšíření skladby oborů vzdělávání. Na základě průzkumu potřeb na trhu práce v daném regionu škola ve školním roce 2009/2010 otevřela dva nové obory vzdělávání Prodavačské práce, Elektrotechnické a strojně montážní práce. Stále zvýšený zájem je o obor vzdělávání Kuchařské práce,

Květinářské práce a Práce ve zdravotnických a sociálních zařízeních – pečovatelské práce. Ostatní obory vzdělávání jsou naplněny v plánovaném počtu. Předpokládaný vyšší zájem o dvouleté obory se neuskutečnil. Uchazeči o vzdělávání nakonec upřednostňovali tříleté obory, zakončené závěrečnou zkouškou s výučním listem.

Rozšířená skladba oborů způsobila nárůst počtu žáků školy. Oproti roku 2008 došlo k nárůstu celkového počtu žáků o 52 (ke dni inspekce škola vykazovala 290 žáků).

Materiální podmínky se od poslední inspekce výrazně zlepšily. Pozitivem je aktivní manažerský přístup ředitelky školy při čerpání prostředků z Evropských strukturálních fondů (dále ESF).

Z prostředků investičního fondu byla v roce 2009 provedena rekonstrukce kotelny. Z rezervního fondu školy byly v letech 2008/2009 dovybaveny dílny pracovišť pro praktické vyučování.

Rizikem v personální oblasti je nízká kvalifikovanost pedagogického sboru.

Významným kladem je skutečnost, že škola dokáže působit na žáky z velmi slabého sociálního prostředí a motivovat je ke vzdělávání včetně jeho úspěšného dokončení.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Vzdělávání ve všech vyučovaných oborech vzdělávání probíhá podle školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), které jsou v souladu s odpovídajícími rámcovými vzdělávacími programy a podle schválených dobihajících učebních dokumentů. Pro zefektivnění výuky škola vhodně zařadila volitelné předměty, které jsou zaměřené zejména v dobihajících oborech vzdělávání na posílení počítačové gramotnosti. U oboru vzdělávání Kuchařské práce je vhodně zařazen předmět anglický jazyk a ve druhém ročníku předmět podnikatelské minimum, který rozvíjí u žáků kompetence k budoucím možným podnikatelským aktivitám. V oborech vyučovaných podle ŠVP je disponibilními hodinami posílena oblast vzdělávání ke zdraví. Pozitivem je aktivní práce koordinátorky ŠVP, která se projevuje ve vysoké míře v zapojení jednotlivých učitelů při tvorbě a aplikaci ŠVP. Pravidelně 1x měsíčně pověřený učitelé hodnotí plnění výuky, hodinových dotací a klíčových aktivit dle nastavených pravidel určených v ŠVP.

Škola v souladu s platnými ustanoveními školského zákona řádně vede povinnou dokumentaci. Struktura výukového dne je v souladu s právními předpisy, tj. začátek a konec výuky, počet hodin ve vyučovacím dni, délky i rozvržení přestávek, počty žáků ve skupinách a třídách.

Příkladné je, že škola pro své žáky organizuje tzv. resocializační pobyty. Tuto aktivitu mohou žáci absolvovat, dle svého zájmu, několikrát během svého studia. Zpočátku jsou resocializační pobyty zaměřeny na adaptaci žáků v novém školním prostředí, později pomáhají posilovat sociální kompetence. V nenásilné podobě formují myšlení mladé generace ve smyslu boje proti rasismu, nesnášenlivosti a xenofobii.

Škola nabízí žákům vhodnou aktivní a zajímavou náplň pro trávení volného času a tím předchází negativním vlivům, kterým by títo mladí lidé jinak snadněji podléhali. Pracují zde aktivně kroužky anglického jazyka, počítačů, hip – hopu, florbalu, dále kroužek keramický, ekologický, ručních prací, vodácký a turistický. Rozvoji sportovních dovedností napomáhá pravidelná organizace lyžařských a vodáckých kurzů, které škola zabezpečuje prostřednictvím finančních dotací z realizovaných projektů.

Průběžně a trvale jsou u žáků aktivně podporovány čtenářské kompetence. Pro rozvoj a upevnění čtenářských návyků v podobě hlasitého čtení jsou využívány nejen učebnice pro literární výchovu, ale i nakopírované ukázky knih. Škola má k dispozici řadu

kvalitních časopisů, které jsou využívány nejenom k práci s tištěnými informacemi, ale i v rámci rozvoje estetického vnímání a citění. Literární témata jsou rozšířena o audio a video ukázky. Škole se daří realizovat názornou výuku s častou podporou využití prezentací na interaktivní tabuli. Přiměřené tempo výkladu dává žákům dostatečný prostor pro kladení otázek i jejich sebehodnocení. Příznivé pracovní klima umožňuje diferencovanou výuku. Ve výuce jsou žákům nenásilnou formou průběžně vštěpovány zásady rovného občanského soužití.

Tematika environmentálního vzdělávání je trvale začleněna do učebních plánů. Škola poskytuje žákům potřebné znalosti, které je vedou k pochopení vztahů a souvislostí ve vztahu k přírodě a její ochraně. Žáci se s šetrností vůči přírodě setkávají přímo ve škole a mají možnost se na tomto konání bezprostředně podílet. Třídí odpady, šetří elektrickou energii a pravidelně se podílí na úklidu okolí školy. Ve škole aktivně pracuje ekologický kroužek, kde žáci mají možnost rozvíjet své základní znalosti a dovednosti v oblastech odpadového hospodářství a ochrany krajiny. Ostatní žáky pak o své činnosti informují prostřednictvím pravidelně aktualizované nástěnky.

Velmi významnou a přínosnou složkou výuky je pravidelná organizace projektových dnů, které jsou zaměřené na propagaci realizovaných oborů vzdělávání. Žáci přirozenou formou a vlastními slovy dobře prezentují a obhajují výsledky své práce. Projektový den s názvem „Den pro řemeslo“, kterého se celý inspekční tým zúčastnil, byl velmi dobře a pečlivě připraven.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků školy je prováděno vyučujícími podle schválených pravidel hodnocení žáků, která jsou nedílnou součástí školního řádu a obsahově odpovídají zaměření školy. Způsob hodnocení má velmi dobrou úroveň a umožňuje rovný přístup ke vzdělávání všem žákům. Převažující individuální přístup učitelů při pozitivním hodnocení jejich výsledků zaručuje celkovou úspěšnost žákům (tzn. dokončení studia). Nadstandardní je péče o žáky málo úspěšné. Převážně pro ně je vytvořen projekt s názvem „Kvalitnějším životem o krok blíže k Evropě“. Ten obsahuje metodiku vnitřní školní záchytné sítě, metodiku volnočasových aktivit a navazuje na práci psychologa a asistentky psychologa.

Pro nastavení dobrého a účinného systému hodnocení si vedení školy v součinnosti s psychologem nechává vyhodnocovat sociometrické dotazníky. Výsledky využívá k prevenci šikany a dalších negativních jevů. Součástí tohoto analytického systému je také realizace tzv. seznamovacích dnů prvních ročníků nebo sportovních dnů.

Uskutečňování výše uvedených aktivit a účinná spolupráce s psychologem vede k postupnému snižování odcházejících žáků v průběhu studia a k zlepšujícímu se průměrnému prospěchu žáků.

Celkový průměrný prospěch školy se za poslední tři roky mírně zlepšil, což koreluje se snižujícím se počtem zameškaných hodin a snižujícím se počtem výskytu sociálně-patologických jevů. Předběžné výsledky zjišťované školou po prvním roce realizace ŠVP, ukazují na jejich pozitivní vliv, který se odráží zejména v oblasti spolupráce mezi učiteli všeobecných a odborných předmětů, zvýšené motivace pedagogů i žáků, zlepšování materiálních podmínek školy a vedení učitelů k doplnění kvalifikace.

Dle školou předložených statistických údajů, týkajících se výsledků žáků v průběhu vzdělávání a při jeho ukončení, se obory vzdělávání řadí dle úspěšnosti: Zdravotnické práce, Kuchařské práce, Elektrotechnické práce, Prodavačské práce, Zahradnické práce, Truhlářské práce, Zámečnické práce, Malířské práce a Zednické práce. Samostatné postavení má Praktická škola, kterou lze stále hodnotit z pohledu absolvování jednotlivými žáky jako příkladně úspěšnou při zvládnutí a rozvoji základních životních dovedností jednotlivce.

Z pohledu výsledků v jednotlivých předmětech jsou nejslabší výsledky dosahovány u všeobecně vzdělávacích předmětů v matematice a českém jazyce, u odborných předmětů

v materiálech a technologiích. Mírně alarmující je vyšší počet žáků uvolňovaných ze zdravotních důvodů z předmětu tělesná výchova. Vedení školy zatím nepřistoupilo k zavedení zdravotní tělesné výchovy. Velmi dobrou úroveň znalostí a dovedností dosahují žáci v praktickém vyučování. Podporou je velmi dobré materiální zázemí, personální zajištění výuky erudovanými vyučujícími, organizování tematických soutěží v rámci jednotlivých oborů a tříd a finanční motivace žáků za jejich produktivní činnost.

Významnou úlohu v úspěšnosti žáků školy, sehrává výchovná poradkyně, preventista sociálně – patologických jevů a dva psychologové. Tento tým se účinně zabývá řešením osobních problémů žáků. Pro zvýšení efektivity výchovně – vzdělávací práce pořádají pro ostatní pedagogy školení z oblasti prevence sociálně patologických jevů a informují o způsobech jednání s problémovými žáky.

Velmi příznivé výsledky jsou dosahovány činností výchovné poradkyně v oblasti kariérního poradenství, tvorby motivačního programu pro žáky, zviditelňování školy směrem k široké veřejnosti a náboru nových žáků. Příkladná je spolupráce s Úřadem práce v Kladně. Formou pilotního projektu je zavedena ve škole záchytná síť pro mladistvé, kteří se chtějí navrátit do systému vzdělávání. Vytipováno bylo sedm učebních oborů. Škola organizuje tzv. „ochutnávky oborů“ se zpracovanou metodikou pro žáky, kteří ukončili základní školu a nepokračují dále ve vzdělávání. V letech 2009/2010 bylo takto navraceno do systému vzdělávání 21 žáků.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Ředitelka školy byla jmenována na základě konkurzního řízení. Splňuje veškeré předpoklady pro výkon funkce. Má jasnou představu o realizaci strategie a koncepce školy. Stanovené cíle, plánování a organizace jsou v souladu s reálnými podmínkami školy. Ve škole pracuje a na řízení se podílí plně kvalifikovaná výchovná poradkyně, plně kvalifikovaná koordinátorka ŠVP, metodik prevence sociálně-patologických jevů, který studium dokončí v červnu letošního roku a studující koordinátor environmentální výchovy. Rozdělení kompetencí je funkční a umožňuje realizaci obsahu vzdělávání. Ředitelka školy si příkladně plní povinnosti stanovené zákonem. Pro zkvalitnění a zefektivnění výuky zavedla pravidelný systém hospitací, které se souhlasem vyučujících nahrává na videokameru. V předmětových komisích následně dochází ke společné analýze vedení výukových hodin. Tento systém se příznivě a pozitivně odráží v motivaci pedagogů a kvalitě vyučovaných hodin.

Materiální vybavení školy, postupná modernizace výpočetní techniky, průběžné vybavování učebními pomůckami a jejich intenzivní využívání ve výuce významnou měrou přispívá ke kvalitě vzdělávání. Žáci mají k dispozici nově vybavenou počítačovou učebnu a 9 kmenových učeben s výkonnými počítači (dále PC). Celkem škola disponuje s 50 PC, 3 notebooky a 2 interaktivními tabulemi.

Výuku zajišťuje 42 pedagogických pracovníků. Z 24 učitelů teoretického vyučování jich pouze 5 splňuje podmínky odborné kvalifikace, z 15 učitelů odborného výcviku podmínky splňuje 10 pedagogů. Pro výuku škola zajistila 3 asistenty pedagoga (jeden v současné době studuje). Z celkového počtu vyučujících 13 pedagogů absolvovalo studium speciální pedagogiky a 8 si požadované vzdělávání doplňuje. Nízká kvalifikovanost pedagogického sboru negativně neovlivňuje realizovanou výuku. Ve škole je vyrovnaný poměr mužů a žen. Osm učitelů je důchodového věku. Všechna personální rizika vedení školy analyzuje a přijímá konkrétní opatření. Ve škole pracuje 7 začínajících učitelů, kteří mají přiděleného uvádějícího pedagoga. Příkladně jsou u nich nastavena pravidla vzájemných hospitací

a metodické pomoci. Ředitelka školy sestavila *Dlouhodobý plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků*, který obsahuje i *Krátkodobý plán vzdělávání na školní rok 2010/2011*. Vyjma plánovaného studia k doplnění požadované kvalifikace je další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) zaměřeno na pomoc romským dětem a aplikaci metod simulačních her.

Velmi dobrá je spolupráce vedení školy se žáky prostřednictvím školního parlamentu. Ve spolupráci se žáky byla vytvořena pravidla a stanovy, která výrazně upevňují sociální kompetence žáků. Žáci se setkávají každý měsíc a vedou zápisy o námětech směrem k vedení školy. Pravidelnými účastníky jednání jsou metodik prevence, psychologka a ředitelka školy. Jedním z konkrétních dohodnutých opatření je zajištěné stravování prostřednictvím automatů umístěných na chodbách školy.

Vedení školy vytváří velmi dobré podmínky pro práci školské rady, která se schází 2x ročně. Jednání se vždy zúčastňuje ředitelka školy. Na třídní schůzky jsou zváni zákonní zástupci žáků. Pro osobní jednání jsou rodičům nabízeny konzultační hodiny. Účast je však vyhodnocována jako nízká. Na každou akci, pořádanou v průběhu školního roku, vedení školy připravilo zpětnovazební dotazníky, které se pravidelně vyhodnocují na poradách pedagogických pracovníků. Získané výsledky napomáhají i při zpracování dokumentu *Vlastní hodnocení školy*. V něm jsou stanoveny slabé stránky školy (např. učitelé odborného výcviku v důchodovém věku, absence žáků) a silné stránky (kvalitní náborová činnost, spolupráce s institucemi, nové výukové metody). ČŠI se ztotožňuje s jeho závěry.

Škola spolupracuje cca se 40 smluvními pracovišti, kde probíhá praktické vyučování, spolupracuje s Odborem životního prostředí Městského úřadu v Kladně a dalšími subjekty, které jsou zaměřeny na ochranu přírody a životního prostředí.

Problematika bezpečnosti a ochrany zdraví (dále BOZ) je ve škole průběžně a účinně řešena. Ředitelka školy předložila dokumentaci, která doložila, že se školním řádem a pravidly BOZ jsou pravidelně na začátku školního roku seznamováni žáci a zaměstnanci školy. Znalosti zaměstnanců v oblasti BOZ jsou každoročně aktualizovány prostřednictvím pravidelných školení, která jsou ukončena znalostním testem. Škola má v odpovídajícím rozsahu zpracovány vnitřní řady odborných učeben a tělocvičny. Fyzickou prohlídkou školy nebyly zaznamenány faktory, které by svědčily o výskytu negativních jevů, které by mohly narušit průběh bezpečného vzdělávání ve škole. Z knihy úrazů je zřejmé, že v průběhu tří školních let úrazovost žáků mírně vzrostla (5 – 4 – 10). Jedná se především o úrazy, které vznikly na pracovištích odborného výcviku.

Organizace čerpala ve sledovaném období finanční prostředky ze státního rozpočtu (dále SR), které sloužily k pokrytí přímých nákladů na vzdělávání (tzn. plně na úhradu mzdových výdajů, ostatních plateb za provedenou práci, výdaje na základní učebnice a učební pomůcky a ochranné pracovní pomůcky. Dotace ze státního rozpočtu na přímé ostatní neinvestiční výdaje (přímé ONIV) byla v hodnoceném období regionálnímu školství krácena. Ve sledovaném období škola obdržela dotace z rozvojových programů MŠMT, které použila na posílení úrovně motivačních složek platů pedagogických i nepedagogických pracovníků a na financování asistentů pedagoga pro sociálně znevýhodněné žáky.

V roce 2010 do provozních výdajů zřizovatel poskytl částku na výplatu stipendií pro žáky oborů vzdělávání odborného školství v souladu s Dlouhodobým záměrem Středočeského kraje. Dotace nebyla vyčerpána, nevyčerpané prostředky byly vráceny zpět na účet zřizovatele.

Škola provozuje hospodářskou činnost, jejímž předmětem jsou drobné zakázky, hostinská činnost a pořádání rekvalifikačních kurzů. Zisk z hospodářské činnosti je používán na nákup učebních materiálů a pomůcek. Vedení školy se daří získávat sponzorské dary finanční povahy, které využívá ke zlepšování materiálního vybavení školy. V roce 2009

se ředitelce školy podařilo začít s realizací projektu s názvem „Kvalitnějším životem o krok blíže k Evropě“. Cílem projektu je zlepšení rovných příležitostí žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Navazujícím projektem je schválený projekt „Motivace jako most k úspěšnému životu“ jehož realizace je plánována po dobu dvou let. Cílem je rozvíjet dosavadní aktivity za účelem neustálého zlepšování dovedností žáků i pedagogických pracovníků.

Z Magistrátu města Kladno škola každoročně realizuje projekt „Pod jednou střechou“ zaměřený na prevenci kriminality financovaný MV ČR. Aktivity projektu jsou zaměřeny na prevenci proti xenofobii a rasismu.

Závěry, celkové hodnocení školy

Škola vykonává svoji činnost v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Realizované ŠVP jsou v souladu s právními předpisy a svoji strukturou a obsahem odpovídají rámcovým vzdělávacím programům. Výsledky žáků vzdělávaných podle ŠVP vedení školy společně s koordinátorem ŠVP po roce vyhodnocuje. Na základě analýzy škola přijímá účinná opatření.

Pro rozvoj osobnosti žáků lze pozitivně hodnotit úroveň a organizaci projektových dnů.

Ředitelka školy příkladně plní své povinnosti a naplňuje strategii školy. Uzpůsobila vzdělávací nabídku, což se pozitivně projevilo na zvýšeném počtu žáků o vzdělávání.

Škola dobře naplňuje materiální předpoklady pro realizované obory vzdělávání.

Rizikem v personální oblasti je nízká kvalifikovanost pedagogického sboru. Škola zajišťuje žákům bezpečné prostředí a poradenskou podporu.

Výrazně silnou stránkou školy je příznivé klima mezi vyučujícími a žáky a zkušenosti učitelů.

Škola využila účelně finanční prostředky SR k realizaci vzdělávacích programů.

Pro další zkvalitnění výuky a rozvoj materiálních podmínek pro vzdělávání ředitelka školy a management se úspěšně zapojuje do vyhlášených projektových výzev z ESF, získává sponzorské dary od právnických osob a příspěvky od města Kladno.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Tyršova 105, 276 01 Mělník, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká, a ve Středočeském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Mělníku dne 17. dubna 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Ing. Václav Groušl, školní inspektor

Václav Groušl v. r.

Ing. Denisa Hadravová, školní inspektorka

Denisa Hadravová v. r.

PaedrDR. Václav Skála, školní inspektor

Václav Skála v. r.

Ing. Martina Faltysová, školní inspektorka

Martina Faltysová v. r.

Bc. Mária Kotvanová, kontrolní pracovnice

Mária Kotvanová v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Kladně dne 17. dubna 2011

(razítko)

Mgr. Ivana Sedláková, ředitelka školy

Ivana Sedláková v. r.

Připomínky ředitelky školy

Připomínky nebyly podány.